

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 30.5.2012
COM(2012) 314 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Belgie na rok 2012 a stanovisko Rady k programu stability Belgie na období 2012–2015

{SWD(2012) 314 final}

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Belgie na rok 2012 a stanovisko Rady k programu stability Belgie na období 2012–2015

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik¹, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. prosince 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy², a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise³,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu⁴,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

po konzultaci s Hospodářským a finančním výborem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 26. března 2010 schválila Evropská rada návrh Evropské komise zahájit novou strategii pro zaměstnanost a růst, Evropa 2020, založenou na intenzivnější koordinaci hospodářských politik, které se zaměří na klíčové oblasti, v nichž je třeba přijmout opatření za účelem posílení evropského potenciálu pro udržitelný růst a konkurenceschopnost.
- (2) Dne 13. července 2010 přijala Rada doporučení o hlavních směrech hospodářských politik členských států a Unie (na období 2010–2014) a dne 21. října 2010 přijala rozhodnutí o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států⁵, které společně tvoří „integrované hlavní směry“. Členské státy byly vyzvány, aby vzaly integrované

¹ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1

² Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

³ COM(2012) 314 final.

⁴ P7_TA(2012)0048 a P7_TA(2012)0047.

⁵ Rozhodnutí Rady 2012/238 EU ze dne 26. dubna 2012.

hlavní směry v úvahu v rámci svých vnitrostátních politik v oblasti hospodářství a zaměstnanosti.

- (3) Dne 12. července 2011 přijala Rada doporučení k národnímu programu reforem Belgie na rok 2011 a vydala stanovisko k aktualizovanému programu stability Belgie na období 2011–2014.
- (4) Dne 23. listopadu 2011 přijala Komise druhou roční analýzu růstu, která zahájila druhý evropský semestr integrované koordinace politiky *ex ante* vycházející ze strategie Evropa 2020. Dne 14. února 2012 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 zprávu mechanismu varování⁶, ve které je Belgie uvedena mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.
- (5) Dne 2. března 2012 potvrdila Evropská rada priority pro zajištění finanční stability, fiskální konsolidace a opatření na podporu růstu. Zdůraznila potřebu upřednostnit fiskální konsolidaci podporující růst, obnovit běžné poskytování úvěrů ekonomice, podpořit růst a konkurenceschopnost, řešit nezaměstnanost a sociální dopady krize a modernizovat veřejnou správu.
- (6) Evropská rada dne 2. března 2012 rovněž vyzvala členské státy účastníci se Paktu euro plus, aby včas představily své závazky, aby mohly být zahrnuty do programů stability či konvergenčních programů a národních programů reforem.
- (7) Dne 30. dubna 2012 předložila Belgie svůj program stability z roku 2012, který se vztahuje na období 2012–2015 a svůj národní program reforem na rok 2012. Aby se vzaly v úvahu jejich vzájemné vazby, byly oba programy posuzovány současně. Komise rovněž v hloubkovém přezkumu podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011 posoudila, zda je Belgie postižena makroekonomickou nerovnováhou. Komise ve svém hloubkovém přezkumu dospěla k závěru⁷, že Belgie se potýká s vnější nerovnováhou, která však není nadměrná.
- (8) Na základě posouzení programu stability z roku 2012 podle nařízení Rady (ES) č. 1466/97 zastává Rada stanovisko, že makroekonomický scénář, z něhož vycházejí rozpočtové projekce programu, je realistický pro roky 2012 a 2013 a optimistický pro roky 2014 a 2015, neboť počítá s podstatně vyšším růstem HDP než poslední odhady potenciálního růstu vyplývající z prognózy útvarů Komise z jara 2012. Cílem rozpočtové strategie nastíněné v programu je snížit schodek pod 3 % HDP (z 3,7 % HDP v roce 2011 na 2,8 % HDP) v roce 2012 a na nulu v roce 2015. Střednědobým rozpočtovým cílem zůstává přebytek 0,5 % HDP ve strukturálním vyjádření, což přiměřeně odráží požadavky Paktu o stabilitě a růstu. Celkový schodek plánovaný na rok 2012 je v souladu s lhůtou, kterou Rada stanovila pro nápravu nadměrného schodku, a plánované fiskální úsilí je v souladu s doporučením postupu při nadměrném schodku udržet minimální průměrné roční úsilí na ¾ % HDP ve strukturálním vyjádření. Plánovaná míra růstu veřejných výdajů je, s přihlédnutím k diskrečním opatřením na straně příjmů, v období 2013 až 2015 v souladu s výdajovým kritériem stanoveným v Paktu o stabilitě a růstu, v roce 2012 tomu tak však není. V

⁶ COM(2012) 68 final.

⁷ SWD(2012) 150 final.

programu se na základě (přepočítaného) strukturálního salda rozpočtu⁸ počítá se zlepšením strukturálního salda o 1,1 % HDP v roce 2012 a v průměru o 0,8 % HDP v období 2013–2015. Tyto projekce jsou však ohroženy riziky plynoucími ze skutečnosti, že dosud nebyla upřesněna dodatečná opatření, která mají být přijímána od roku 2013, a že makroekonomický scénář od roku 2014 je příliš optimistický. Podle programu by se měl veřejný dluh, který v roce 2011 činil 98,0 % HDP, což je výrazně nad limitem 60 %, stabilizovat a do roku 2015 klesnout na 92,3 %, což by představovalo dostatečný pokrok při snižování dluhu na úroveň stanovenou v Paktu o stabilitě a růstu. Kromě toho existuje mimořádně široká implicitní odpovědnost plynoucí ze záruk poskytnutých finančnímu sektoru je. Na pravidlech založený víceletý rámec veřejných financí by bylo možné zejména v oblasti výdajů zlepšit donucovacími mechanismy a/nebo závazky regionů, společenství a obcí o dodržování limitů, které byly pro jejich schodky stanoveny.

- (9) Ke snížení vysokého veřejného dluhu by se měla přijmout opatření na vyřešení problematiky výdajů souvisejících se stárnutím populace a mělo by se dosáhnout strukturálního snížení schodku. Nová federální vláda v prosinci 2011 schválila reformu belgického systému důchodového zabezpečení. Aby se věk odchodu do důchodu reálně zvýšil, je nutné zahájené reformy systému skutečně provádět a kontrolovat. Je také naprosto nezbytné podpořit reformu důchodového systému opatřeními, která podněcují aktivní stárnutí a delší pracovní kariéru. K dosažení výše uvedeného cíle by přispěly i další reformy, například vytvoření vazby mezi zákonem stanoveným věkem pro odchod do důchodu a průměrnou délkou života.
- (10) Belgický finanční systém se ještě musí vyrovnat s řadou velkých výzev. Restrukturalizace belgických bank pokračuje a dosud nebyla plně splacena státní podpora, kterou banky obdržely v letech 2008/2009 z důvodu finanční krize. Bankovní rizika jsou navíc s ohledem na vysokou úroveň záruk provázána s riziky veřejného sektoru.
- (11) Stav běžného účtu se postupně zhoršuje. Zlepšení salda služeb nevyrovnává zhoršení salda zboží. Vývoz belgického zboží se snížil nejen v porovnání s rostoucím světovým obchodem, ale i v porovnání s ostatními zeměmi eurozóny a s průměrem eurozóny obecně, protože jednotkové náklady práce se v Belgii na rozdíl od jejích hlavních obchodních partnerů (NL, FR, DE) a celé eurozóny vyvíjely nepříznivě. Vzhledem k tomu, že v Belgii existuje systém automatické indexace mezd, nemohlo úsilí vlády o omezení reálného zvýšení mezd na maximálně 0,3 % v letech 2011–2012 zabránit růstu nominální mzdy, který převýšil růst v sousedních zemích. Přestože úrovně produktivity jsou vysoké, růst produktivity je slabý a náklady na vstupy, zejména energii, jsou vysoké. Maloobchodní ceny plynu a elektřiny byly zmrazeny s cílem omezit inflaci, ale nebyla přijata žádná konkrétní opatření vedoucí k reformě samotného systému vyjednávání a indexace mezd. V posledních letech stagnuje intenzita výzkumu a vývoje v soukromém sektoru a nedostatek kvalifikovaných odborníků, zejména vědců a inženýrů, by se mohl stát závažnou překážkou dalšího zlepšení inovační schopnosti belgického hospodářství.
- (12) Byla přijata určitá strukturální opatření na zvýšení zaměstnanosti mladších a starších pracovníků a na začleňování nezaměstnaných do pracovní síly. Belgie zahájila

⁸ Cyklicky očištěné saldo, bez vlivu jednorázových a dočasných opatření, které útvary Komise přepočítaly společně dohodnutou metodikou na základě informací uvedených v programu.

rozsáhlou reformu systému dávek v nezaměstnanosti. Na trhu práce však stále přetrvávají strukturální problémy a bylo by možné je řešit účinněji. Zásadní význam pro zlepšení efektivity aktivních politik trhu práce, zejména pro starší pracovníky nebo znevýhodněné skupiny, například osoby pocházející z migrace, má zvýšení míry účasti na celoživotním vzdělávání a provádění dalších reforem odborného vzdělávání a přípravy. Nebylo dosaženo žádného výrazného pokroku při snižování daňového zatížení práce. V červnu 2011 byla zavedena nová daňová úleva pro nejnižší mzdy, ale nestačila k vyřešení závažných faktorů, které osoby s nejnižšími příjmy udržují v nezaměstnanosti. Nedošlo k žádnému posunu daňového zatížení od práce ke spotřebě a/nebo ekologickým daním.

- (13) V případě řady zboží a služeb jsou ceny obecně vyšší než v jiných členských státech, což je projevem nízkého konkurenčního tlaku, zejména v maloobchodě a síťových odvětvích, a slabého rámce dohledu. V odvětví maloobchodu přetrvávají vysoké překážky vstupu a provozu. Předpisy, které regulují hospodářskou soutěž, například stále omezují otevírací hodiny, chrání subjekty na trhu před vstupem nových soutěžitelů a brání šíření nových obchodních modelů a technologií. Společným problémem v oblasti hospodářské soutěže v síťových odvětvích je v Belgii silná pozice subjektů, které jsou již přítomny na trhu, a vysoké vstupní bariéry v porovnání s ostatními členskými státy, z čehož vyplývá, že bývalé monopoly mohou v těchto odvětvích stále ještě účtovat vyšší ceny, než by dovolil konkurenční trh. Probíhá reforma belgického Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, ale není jasné, zda bude nový úřad dostatečně nezávislý a zda bude mít k dispozici dostatečné zdroje.
- (14) Belgie je na dobré cestě k dosažení cíle zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie v hospodářství, ale očekává se, že vůbec nepokročí při dosahování cíle snížit o 15 % emise skleníkových plynů v odvětvích, na která se nevztahuje systém obchodování s emisemi⁹. Belgie v roce 2011 nepřijala dostatečná opatření ani politické iniciativy k řešení této situace.
- (15) Belgie přijala v rámci Paktu euro plus řadu závazků. Tyto závazky a provádění závazků přijatých v roce 2011 se týkají zlepšování konkurenceschopnosti, zvyšování míry zaměstnanosti, zlepšování udržitelnosti veřejných financí a posilování fiskální stability. Komise posoudila provádění závazků přijatých v rámci Paktu euro plus. Tato doporučení přihlížejí k výsledkům posouzení.
- (16) Komise v souvislosti s evropským semestrem provedla celkovou analýzu belgické hospodářské politiky. Vyhodnotila jak program stability, tak národní program reforem, a předložila hloubkový přezkum. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Belgii, ale také skutečnost, zda jsou v souladu s pravidly a pokyny EU, a to z toho důvodu, že je nutné posílit celkovou správu ekonomických záležitostí Evropské unie tím, že se k budoucím vnitrostátním rozhodnutím bude přispívat na úrovni EU. Její doporučení v rámci evropského semestru jsou uvedena v bodech 1 až 7 níže.

⁹ V Belgii pochází pouze 37,9 % emisí z odvětví, která jsou zahrnuta do systému EU pro obchodování s emisemi (EES). Z odvětví, která nespádají do ETS, jsou v této zemi nejdůležitějšími zdroji emisí skleníkových plynů silniční doprava (21,5 %) a spotřeba energie (38,9 %).

- (17) Na základě tohoto hodnocení Rada posoudila program stability Belgie na rok 2012 a její stanovisko¹⁰ je vyjádřeno zejména v doporučení č. 1 níže.
- (18) S ohledem na výsledky hloubkového přezkumu a hodnocení Komise Rada posoudila belgický národní program reform na rok 2012 a belgický program stability. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou vyjádřena zejména v níže uvedených doporučeních č. 1, 4, 5 a 6,

DOPORUČUJE, aby Belgie v období 2012–2013 provedla tato opatření:

1. Provést rozpočet na rok 2012 s cílem zajistit nápravu nadměrného schodku do konce roku 2012. Dále upřesnit, jaká opatření je třeba přijmout k provedení rozpočtové strategie na rok 2013 a později, a tak zajistit trvalou nápravu nadměrného schodku a dostatečný pokrok při dosahování střednědobého rozpočtového cíle, včetně splnění výdajového kritéria, a zajistit pokrok při plnění referenční hodnoty pro snížení dluhu. Upravit fiskální rámec tak, aby se zajistila závaznost rozpočtových cílů na federální i subfederální úrovni, a zvýšila transparentnost, pokud jde o sdílení zátěže a odpovědnost jednotlivých složek veřejné správy.
2. Pokračovat při zlepšování dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí omezením výdajů souvisejících se stárnutím, včetně výdajů ve zdravotnictví. Je zejména nutné provést reformy systému předběžného odchodu do důchodu a důchodového systému a zavést opatření, která by propojila zákonem stanovený věk odchodu do důchodu s prodloužením průměrné délky života.
3. Dále navýšit kapitál nejslabších bank, aby se podpořila síla bankovního sektoru a umožnilo se mu plnit jeho běžnou roli poskytování úvěrů hospodářství.
4. Podpořit tvorbu pracovních míst a konkurenceschopnost, přijmout po konzultaci se sociálními partnery a v souladu s běžnými vnitrostátními postupy opatření na reformu systému vyjednávání a indexace mezd. Jako první krok zajistit, aby růst mezd lépe odrážel vývoj produktivity práce a konkurenceschopnosti, a) zajištěním provedení *ex-post* nápravných mechanismů stanovených zákonem o mzdách a podporou celkových dohod o zlepšení konkurenceschopnosti na straně nákladů a b) usnadněním využívání doložek u neúčasti v odvětvových kolektivních dohodách, aby vznikla dokonalejší vazba mezi růstem mezd a vývojem produktivity práce na místní úrovni.
5. Výrazně posunout daňové zatížení z práce na daně, které méně brzdí růst, například na daně v oblasti životního prostředí. Pokračovat v zahájené reformě systému dávek v nezaměstnanosti, aby se snížily faktory, které odrazují od pracovní činnosti, a aby se posílilo zaměření podpory zaměstnanosti a aktivačních politik zaměstnanosti na zranitelné skupiny, zejména na osoby pocházející z imigrace. Využít další plánované regionalizace kompetencí v oblasti trhu práce k podpoře meziregionální mobility pracovních sil a posílení souladu mezi vzděláváním, celoživotním učením, odbornou přípravou a politikami zaměstnanosti. Rozšířit současné aktivační politiky zaměstnanosti na všechny věkové skupiny.

¹⁰ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1466/97.

6. Dále rozvíjet hospodářskou soutěž v maloobchodním odvětví snížením překážek vstupu a snížením provozních omezení. Zavést opatření na posílení hospodářské soutěže v síťových odvětvích (elektřina, plyn, telekomunikace, poštovní služby a doprava) přezkumem překážek v právních předpisech a posílením institucionálních ustanovení pro efektivní prosazování pravidel státní podpory.
7. Přijmout opatření na nápravu nedostatečného pokroku při dosahování cílů snižování emisí skleníkových plynů z činností, na které se nevztahuje evropský systém pro obchodování s emisemi, zejména zajistit, aby k dosažení tohoto cíle výrazně přispělo odvětví dopravy.

V Bruselu dne [...].

*Za Radu
předseda*